

KIZILTEPE İLÇESİ EKONOMİK İSTATİSTİK RAPORU- (2017-2021 Verileri)

Mehmet BESLEME – Ahmet ASLAN

Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası
Telefon:0482 312 17 87
Fax:0482 313 49 92
<http://www.kiziltepetso.org.tr/>
Adres: Atatürk Bulvarı Dünderlar İş Merkezi
Toprak Blok Kat:2 No:2 Kızıltepe / MARDİN

İçindekiler

1. MARDİN HAKKINDA	3
1.1 COĞRAFIK –KÜLTÜREL YAPI	3
1.2 EKONOMİK BÜYÜKLÜK	3
1.3 NÜFUS.....	6
1.4 İSTİHDAM BÜYÜKLÜĞÜ	7
2. MEVCUT DURUM ANALİZİ	8
2.1.KIZILTEPE TİCARİ HAYATI VE ÜRETİM	8
2.2 FAALİYET EKOSİSTEMİ	9
2.3. KIZILTEPE TİCARET VE SANAYİ ODASI'NIN TARİHÇESİ.....	10
2.4. KIZILTEPE TİCARET VE SANAYİ ODASI ÜYELERİ TİCARİ VERİLERİ	10
2.5. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ	11
2.6. GÖREVLERİMİZ.....	11
2.7. VERDİĞİMİZ HİZMETLER.....	13
3. KIZILTEPE TİCARİ HAYATI VE ÜRETİM	14
3.1 TİCARET VE SANAYİ VERİLERİ	14
3.1.1 Ticaret Potansiyeli	15
3.1.2 Sektörel (Meslek Gruplarına Göre) Bazda Faal ve Gayri Faal İşletme Sayısı	16
3.2 TİCARET SİCİL BİRİMİ PERFORMANSI	17
3.3 ODA BİRİMLERİ BELGE PERFORMANSI (ADET)	19
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	20

1. MARDİN HAKKINDA

1.1 COĞRAFİK –KÜLTÜREL YAPI

Anadolu'yu Mezopotamya'ya bağlayan Mardin yöresi; tarihsel gelişim içerisinde, onlarca uygarlığa ve onlarca değişik din, etnik grup ve mezheplere ev sahipliği yapmış ve birbirinden farklı bu kültürler, sevgi ve hoşgörüyü bir potada harmanlayarak ve farklılıklarını koruyarak yüzlerce, binlerce yıl bir arada ve dayanışma içerisinde yaşamasını bilmiştir. Müslüman, Süryani, Yakubi, Keldani, Nesturi, Yezidi, Yahudi, Kürt, Arap, Çeçen, Ermeni vs. gibi farklı din ve farklı etnik kökenden gelen topluluklar; "doğal toplumsal hoşgörü" ve uzlaşma ile "barış ve kardeşlik içerisinde" bir arada yaşamışlardır. Mardin, bu özelliklerinden dolayı, "değişik kültürel yapıların barışçıl bir sentezini oluşturmuştur". Zarathustra'nın, Mani'nin yaşadığı; kültürel ve felsefi yoğunluğun tarih boyunca damgasını vurduğu barış, kardeşlik ve hoşgörü kentidir Mardin.

Verimli Mezopotamya ovasının ortasında yükselen, kervan ve savaş yolları üzerinde bulunan, kalker ve lavlarla örtülü bir dağın yamacındaki kent, neredeyse bütün kültürlerin uğrak yeri olma özelliğinden dolayı da tarih boyunca önemli bir şehir olmuştur. Kentin doğum tarihi İÖ 3000 yılına dayanıyor. İlk konuklar ise şöyle sıralanıyor: Subarular, Sümerler, Akadlar, Hititler, İran'dan gelen Midiler. Daha sonra Asurlar, Urartular, Mitannîler, Aramîler, Persler...2 bin yıl sonra Büyük İskender. İlk Hristiyanlar, II. yüzyılda Romalılar, Sasanîler, hemen ardından Bizanslılar. Araplar, IX. yüzyılda Hamdanîler, X. yüzyılın sonunda Mervanîler, XI. yüzyılda Türkmenler, XII. yüzyılda Artukiler. Haçlıların kılıç sesleri, ardından Eyyubîler sonra İlhanlılar. Karakoyumlu ve Akkoyumlu beylikleri. XVI. yüzyılda Safevîler, Osmanlılar ve nihayetinde Türkiye Cumhuriyeti.

Mardin İlkçağda Persler'in, Büyük İskender ve ardıllarının egemenliğinden sonra uzun zaman Roma ve Bizans'ın elinde kalan Mardin, Çaldıran Savaşı'ndan sonra Osmanlı ülkesine katılmıştır. Mardin Kalesi Bizans İmparatoru Constantinus tarafından Sasaniler'e karşı yaptırılmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında da işgale uğramayan şehir günümüzde ticari önemini yitirmiştir. Yakın geçmişte Almanlar tarafından yapılmış ünlü Bağdat demiryolunun bir uzantısı Mardin önündeki ovidan geçmektedir. Ancak buna rağmen kent Güneydoğu'nun en çok göç veren illerinden biridir maalesef. Mardin teolojik olarak da çok zengin bir kenttir. Bu dinsel mozaik hiçbir dinin baskın olmamasıyla oluşmuştur. Yeni bir inanç sistemini benimseyenler diğerlerini rahatsız etmemiş, değişik dini cemaatler birbirleriyle evlilikler yapmış, bu akrabalık bağları da ortamı yumuşatmıştır.

Şehrin adı Süryanice kaleler kenti demek olan "Marde" den gelir. Romalıların Süryanilerden alarak 'Maride' dedikleri şehre, Araplar 'Maridin' demişlerdir. Plinus'a göre, Nusaybin civarında yaşayan Mardanî adlı Arap kabilesinden Maridin adını almıştır. Ortaçağ'ın ünlü yazarı Prokopios kenti, bir kale-kent olarak Margdis diye anmaktadır. Daha sonraki dönem Bizans yazarlarına göre, kentin adı Mardes'tir. Diğer kaynaklara göre Şehre, Persler Marde, Ermeniler Mardi demişlerdir. Çoğu kaynaklarda; Mardin'in gerçek adı "Merdin" diye geçer. Zira halkın çoğu da bugün böyle demektedir.

1.2 EKONOMİK BÜYÜKLÜK

Mardin ilinin ekonomisi geniş ölçüde tarıma dayanır. Fakat tarım yeteri kadar gelişmemiştir. Faal nüfusun % 80'ine yakını tarım sektöründe çalışmaktadır. Mardin'in 2017 yılı Ekim ayı itibarıyla İhracat hacmi 626.803.000 Dolara, İthalat hacmi ise 76.691.000 Dolara ulaşmıştır.

İhracatta sektörel bazda en yüksek payı%56,5'lik oranla hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri,%15'lik oranla hazır giyim konfeksiyon, %6,5'lik oranla çelik, %5'lik oranla Kimyevi Maddeler ve Mamulleri,%3,9'luk oranla Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri, %1,9'luk oranla Deri ve Deri Mamulleri, Tekstil ve Hammaddeleri vd. almıştır. İhracat yapılan 95 ülkeden en yüksek payı sırasıyla Irak, Suriye, Bulgaristan, Almanya vd. almaktadır. Mardin, Türkiye ortalamasında ihracat yapan firma sayısı bazında 20. Sırada yer almaktadır.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Tarım:

Modern tarım araçları ve usullerinin kullanılmasına yeni başlanmıştır. Başlıca tarım ürünleri buğday, mercimek, mısır, nohut, arpa, pirinç ve pamuktur. Dicle Nehri kıyısında sebzeçilik yapılır. Turfanda sebzeçilik de gelişmiştir. En çok domates, patlıcan, salatalık, kavun-karpuz ekilir. Meyve üretiminde üzüm başta gelir. Ceviz, nar, antepfıstığı da yetişir. Mardin'e üzüm diyarı diyenler vardır. 150 bin tonu geçen üzüm istihsalı ile Türkiye'de dördüncü sıradadır. Üretim Miktarları Tablo 1'de gösterilmiştir.(http://nusaybintso.org.tr/site/dosyalar/TRC3_istatistikler.pdf). Karpuz da onuncu sırada yer alır.

Tablo 1- Mardin'de Üretilen Meyvelerin Miktarı

İl/Bölge	Yıl	Üzüm (Ton)	Muz,İncir, Avakado ve Kivi (ton)	Diğer Meyveler, Taş Çekirdekli ve yumuşak Çekirdekli (Ton)	Zeytin ve Diğer Sert Kabuklular (Ton)	Toplam (Ton)
Mardin	2010	173.505	1.292	7.414	8.365	190.576
	2011	175.339	1.509	8.492	9.747	195.087
	2012	167.902	1.554	8.484	8.936	186.876
	2013	171.205	1.518	8.828	7.476	189.027

Kaynak: DİKA İSTATİSTİKLERLE TRC3 BÖLGESİ KİTAPÇIĞI

Hayvancılık:

Hayvancılığın il ekonomisinde önemli yeri vardır. Tarım üretiminin üçte biri hayvancılıktan sağlanır. Yerli göçerler, hayvanlarıyla yaylayla ova arasında göç ederler. Devamlı yerleşim merkezi olmayan göçebe aşiretler vardır. Mardin'deki tarımsal üretim değerleri Tablo 2'de (http://nusaybintso.org.tr/site/dosyalar/TRC3_istatistikler.pdf) gösterilmiştir.

Tablo 2 - Mardin'deki tarımsal üretim değerleri

İl/Bölge	Yıl	Bitkisel Üretim Değeri (1000 TL)	Canlı Hayvanlar Değeri (1000 TL)	Hayvansal Ürünler Değeri (1000 TL)	Kişi Başına Bitkisel üretim Değeri (TL)	Kişi Başına Canlı Hayvanlar Değeri (TL)	Kişi Başına Hayvansal Ürünler Değeri (TL)
Mardin	2012	1.226.738	583.933	169.110	1.587	755	219
	2013	1.289.499	652.151	240.867	1.654	836	309
	2014	1.434.690	615.522	268.321	1.818	780	340
	2015	1.691.423	641.647	266.775	2.123	805	335

Kaynak: DİKA İSTATİSTİKLERLE TRC3 BÖLGESİ KİTAPÇIĞI

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Tablo 3- Mardin Hayvancılık Oranları

İl/Bölge	Yıl	Dana ve Buzağı Erkek (Baş)	Dana ve Buzağı Dişi (Baş)	Tosun 1-2 Yaş (Baş)	Düve 1-2 Yaş (Baş)	İnek 2 Yaş ve Üzeri (Baş)	Boğa ve Öküz 2 Yaş ve Üzeri (Baş)	Manda (Baş)	Koyun (Baş)	Keçi (Baş)	At, Katır ve Eşek (Baş)	Kümes Hayvanı (Baş)
Mardin	2011	4.459	5.417	6.380	8.584	41.648	5.360	-	570.694	310.860	11.473	
	2012	4.912	5.722	8.086	10.075	51.931	9.893	-	549.845	345.499	10.777	
	2013	4.722	5.319	7.068	8.181	46.820	8.746	-	578.738	378.682	10.232	
	2014	5.455	6.420	7.048	8.831	51.061	8.526	-	603.156	385.815	9.847	
	2015	5.358	6.685	5.995	8.413	48.585	7.691	-	605.754	405.560	10.029	

Kaynak: DİKA İSTATİSTİKLERLE TRC3 BÖLGESİ KİTAPÇIĞI

Ormancılık:

Mardin orman bakımından fakir sayılır. 200 bin hektarlık orman ve fundalık alanı vardır. Ormanların hepsi bozuk baltalık orman sınıfına dahildir.

Madenler:

Mardin ilinde sâdece linyit ve fosfat işletilir. Güneydoğu Anadolu Fosfatları İşletmesinin merkezi Mazıdağı'dır. Senede 250 bin ton cevher üretilir. Linyit üretimi çok azdır.

Sanayi:

Mardin'deki sanayi kuruluşları 15 civarında olup, bunlar devlet desteği ile 1968'den sonra kurulan sanayi tesisleridir. Başlıca sanayi kuruluşları Güneydoğu Anadolu Fosfatları Mazıdağı İşletmesi, Mardin Yem Fabrikası, Çimento Fabrikası, Nusaybin Pamuk İpliği ve Dokuma Sanayii, Et Kombinası, Kızıltepe İplik Fabrikası, Çırçır ve Prese Fabrikası ile un fabrikalarıdır.

Tablo 4- Mardin sanayi siteleri ve OSB Doluluk oranları

İl/Bölge	Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı
Mardin	Kızıltepe Sanayi Sitesi	200	200	0	100
	Merkez Sanayi Sitesi	190	183	7	96
	Nusaybin Sanayi Sitesi	154	123	31	79.9

Kaynak: DİKA İSTATİSTİKLERLE TRC3 BÖLGESİ KİTAPÇIĞI

Ulaşım:

Karayolu: Mardin karayolları ağının kavşak noktalarından biridir. E-24 karayolu ile Urfa ve Gaziantep üzerinden Adana'ya; 69 numaralı yol ile Diyarbakır ve Elazığ üzerinden İç Anadolu ve Kuzeydoğu Anadolu'ya; E-24 karayolu ile doğuya uzanarak Nusaybin, Cizre ve Silopi'den sonra Irak topraklarına geçer. Devlet yollarının uzunluğu 952 km, il yolları 370 km'dir. **Demiryolu:** Bağdat-Berlin demiryolu Mardin ilinden geçer. Ana yoldan ayrılan 30 km'lik bir hatla Mardin bu hatta bağlanır. **Havayolu:** Tarihi kentin dünyaya açılan penceresi konumu ile büyük önem taşıyan Mardin Havalimanı 1999'dan bu yana hizmet vermektedir. O yıllarda sadece haftanın bir günü

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Mardin-Ankara tarifeli seferi yapılırken, bugün Mardin-İstanbul, Mardin-Ankara; Mardin-İzmir seferleriyle yüzde 100'e yakın doluluk yaşanmaktadır. DHMİ verilerine göre 2017 Yılı Eylül Ayı sonuna kadar 561.254 İç hat, 393.710 Dış hat yolcusu Mardin Havalimanı'ndan geçiş yapmıştır.

Turizm:

Son yıllarda sadece ülkemizin değil tüm dünyanın ilgisini çekmeye başlayan Mardin, tarihi ve kültür yapısı ile Unesco'nun "Dünya Mirası Kenti Listesine" girmeye adaydır. Kültür Varlıklarının belgelenmesi korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması önem arz etmektedir. İlimiz merkez ve İlçelerinde Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Müdürlüğünce tescil edilmiş 665 adet binamız mevcuttur.

Şehrimizde Turizm Amaçlı yapılan Sportif Faaliyetler; Av Turizmi, Kamp ve Karavan Turizmi, Mağara Turizmi, Dağ ve Doğa Yürüyüşü ile Termal Turizmdir.

Tablo 5 – Turizm Belgeli Konaklama Tesis, Oda ve Yatak Sayısının Dağılımı

İl /Bölge	Yıl	Turizm Yatırımı Belgeli			Turizm İşletmesi Belgeli		
		Tesis Sayısı	Oda sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda sayısı	Yatak Sayısı
Mardin	2012	12	1.040	2.262	12	887	1.768
	2013	8	861	1.905	17	1.087	2.162
	2014	9	436	937	18	1.097	2.182
	2015	15	896	1.845	19	1.023	2.036

Kaynak: DİKA İSTATİSTİKLERLE TRC3 BÖLGESİ KİTAPÇIĞI

1.3 NÜFUS

Türkiye'nin büyükşehir statüsüne giren bir ili ve en kalabalık yirmi altıncı şehri. 2016 itibarıyla 796.237 nüfusa sahiptir.Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Dicle Bölümü'nde yer alır. Suriye ile sınır komşusudur.

Mardin İl Nüfusu: 796.237'dir (2016).[4] İlin yüzölçümü 8.858 km²'dir.[13] İlde km²'ye 91 kişi düşmektedir. (Yoğunluğun en fazla olduğu ilçe: km²'ye 196 kişi ile Kızıltepe'dir) İlde yıllık nüfus artış oranı %-0,04 olmuştur.

2016 yılında TÜİK verilerine göre 10 ilçe ve belediye, bu belediyelerde toplam 696 mahalle bulunmaktadır.

Şehir nüfusu oranı %60, kırsal nüfus oranı %43'tür. Nüfusu en yüksek ilçeler sırasıyla Kızıltepe, Merkez, Nusaybin ve Midyat'tır. Genç bir nüfus yapısına sahiptir. 2000 yılına göre 15 yaşın altındaki nüfusun oranı %44,8'dir.

Mardin Türkiye'deki en farklılaşmış nüfusa sahip illerden biridir.

İlde Kürtler, Hristiyan Süryaniler, Sünni Araplar, Türkler, Yezidiler ve Ermeniler yaşamaktadır. Zaman içinde Süryani ve Yezidi nüfusu göçler sebebiyle azalmıştır.

Mardin ve Midyat bölgesinde az sayıda Süryani yaşamaktadır. Bölgede birçok Süryani Manastırı ve Kilisesi vardır: Deyrulzafarân Manastırı, Mor Gabriel, Mor Yakub ve Meryem Ana Kilisesi bunlardandır.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

1.4 İSTİHDAM BÜYÜKLÜĞÜ

Mardin SGK 2015 Yılı verilerine göre Türkiye istihdam sıralamasında 61.288 kişi ile 39. sıradadır. Mardin'de 2014 Yılında Türkiye İş Kurumu Mardin İl Müdürlüğü istihdam verilerine göre İş-Kur'a kayıtlı iş arayan sayısı 440,000 kişi, İş-Kur'a Kayıtlı İşsiz Sayısı ise 24,000 kişidir.

1.5 VERİLERLE MARDİN

Tablo 6 – Mardin'e ait İstatistik Veriler

Nüfus (TÜİK - 2015)	796.591	Türkiye'de 26.
Açılan Şirket Sayısı (TOBB - 2015)	380	33.
İşyeri Sayısı (SGK - 2015)	5.050	57.
İstihdam (SGK - 2015)	61.288	39.
Kadın İstihdamı (SGK - 2015)	7.904	61.
Kadın İstihdamının Oranı (SGK - 2015)	% 12,9	Türkiye ort: % 27,6
İhracat Yapan Firma Sayısı (Ekonomi Bakanlığı - 2015)	273	20.
İhracat (bin) (TÜİK - 2015)	882.828 \$	17.
İthalat (bin) (TÜİK - 2015)	101.307 \$	38.
En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu Sayısı (İSO - 2015)	1	52.
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı (GİB - 2015)	3.866	27.
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı (GİB - 2015)	7.574	44.
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı (BDDK - 2015)	% 268	TR ort: % 123
Nakdi Krediler (milyon) (TBB-Risk Merkezi - 2015)	3.794 TL	39.
Batık Kredi Oranı (BDDK - 2015)	% 3,3	TR ort: % 3,1
Kişi Başına Ortalama Mevduat (TBB - 2015)	1.830 TL	TR ort: 14.890 TL
Kişi Başına Ortalama Kredi (TBB - 2015)	4.624 TL	TR ort: 17.588 TL
Ticaret Hacmi (milyon) (Girişimci Bilgi Sistemi - 2014)	13.355 TL	27.
Karşılıksız Çeklerin Oranı (Tutar) (TBB-Risk Merkezi - 2015)	% 8,9	TR ort: % 4,0

2. MEVCUT DURUM ANALİZİ

2.1.KIZILTEPE TICARI HAYATI VE ÜRETİM

Tarihçe

Eski adı Koçhisar veya Düneysir olan ilçemizin denizden yüksekliği 500 m, nüfusu (1900'a göre) 60.134, yüz ölçümü ise 1403 km² dir. Mardin'in Şanlıurda yolunun 27. km üzerinde bulunmaktadır. Mardin'in güneye doğru uzanan ovanın batı kısmındadır. Ortaçağ ve özellikle Artuklular döneminde, Diyarbakır-Musul yolu üzerindeki en önemli bir ticaret merkezi idi. Artukoğullarından kalma, Ulu Camii şehrin en değerli bir tarihi eseridir. İlçenin zaman içerisinde yerleşmeye müsait bir araziye sahip olması nedeniyle, iç ve dış göçlere sahne olmuş ve nüfusu her geçen gün artarak bugün 100.000 i bulmuştur. İlçede yoğun bir şekilde tahıl üretilmekte, bostan yetiştirilmekte ve küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. İlçeye bağlı 198 köy bulunmaktadır. Bu köylerin çoğu hayvancılık ve tarımla uğraşmaktadır. Mezopotamya'da sarı taşların egemen rengiyle, güneşin yansıttığı tonların buğday başaklarındaki zengin coşkusuyla gülümser Kızıltepe. (kaynak : <http://www.mardinliyim.com/mardin-kiziltepe.html>)

Coğrafya ve İklim

Kızıltepe İlçesi Mardin ilinin güneybatısında yer alır. Doğusunda Mardin ve Nusaybin, batısında Derik ve Ceylanpınar İlçeleri, kuzeyinde Mazıdağı İlçesi ile güneyinde Suriye Arap Cumhuriyeti devleti sınırları ile çevrilidir. İlçe İl Merkezine 27 Km mesafededir. İklimi Akdeniz iklimine benzer özellikler taşır.Yazları çok sıcak ve kurak kışları ise yağışlı ve ılımandır.Yıllık yağış ortalama 350 mm.dır.Yağışın az olması nedeniyle zaman zaman kuraklıklar yaşanmaktadır İlçemizde çok kaliteli hububat üretimi özellikle makarnalık buğday üretimi yanında son yıllarda pamuk ve ikinci ürün mısır üretimi önem kazanmaktadır. Bunun yanında arpa, mercimek bölgenin genel ürünlerindendir. Tabii bitki yönünden fakirdir. İlçemizde nemlilik oranı 0 sayılabilecek bir orandadır.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Ekonomi

İlçemizin yüzölçümü 1.401 701 dekar alandır. Bu alanın 1 319 250 dekarlık alanı tarım alanıdır. Faal nüfusun % 75 'i çiftçilikle uğraşmaktadır. Bu takiben hayvancılık, Küçük esnaf ve sanatkarlar ile ticari faaliyetlerde uğraşanlar gelmektedir.

Yine ilçemizde yem fabrikası, mercimek fabrikası, Kıdaş iplik fabrikası olarak kurulup, özelleştirildikten sonra tavuk üretme çiftliklerinin preparatlarının ve damıtma sistemlerinin üretilip geliştirildiği fabrikaya çevrilen bir fabrika, un fabrikasının bulunması ve Irak'a yük taşıyıp, Irak'tan mazot getiren kamyonların seyri seferi iş hayatında canlılık yaratmaktadır.

2.2 FAALİYET EKOSİSTEMİ

Odamızın faaliyet gösterdiği bölgenin ekonomik ve sosyal özellikleri ticaret ve sanayi potansiyelinin anlaşılmasına daha kolay olanak sağlamaktadır.

Mardin ili Temel İstatistikler (TÜİK)						
Alan (Km2)		8.891				
Nüfus (2015)		796.591				
2023 Nüfus Projeksiyonu		820.856				
Okuma Yazma Oranı (2015)		97				
İşsizlik Oranı (TRC3)(2015)		25				
Turizm Geceleme Sayısı (2015)		167.914				
Dış Ticaret(2015) 000\$		860.454				
İl/Bölge	Bölge Alanı (2002)		Nüfus (2015)			Nüfus Yoğunluğu (kişi/km ²)
	Alan (göl hariç, km ²)		Kadın	Erkek	Toplam	
TR	769.604		39.229.862	39.511.191	78.741.053	102,3
TRC3	26.090		1.066.852	1.106.907	2.173.759	83,3
Mardin	8.806		396.113	400.478	796.591	90,5
Artuklu	969		77.203	79.457	156.660	161,7
Dargeçit	539		14.126	13.596	27.722	51,4
Derik	1.323		31.286	30.889	62.175	47,0
Kızıltepe	1.416		117.750	119.944	237.694	167,8
Mazıdağı	855		16.683	17.247	33.930	39,7
Midyat	1.054		52.835	53.117	105.952	100,5
Nusaybin	1.169		57.020	56.574	113.594	97,2
Ömerli	400		7.077	7.408	14.485	36,2
Savur	1.032		14.131	13.996	28.127	27,3
Yeşilli	48		8.002	8.250	16.252	337,9

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Mardin ili Türkiye'nin en büyük illerinden olup Büyükşehir statüsündedir. Bu statü hem ilin potansiyelini arttırmakta hem de iş yapma kapasitesini geliştirmektedir. Bu kapsamda Mardin 860 milyon dolarlık dış ticareti geçmiş, turizmde geceleme sayısı 168 bin bandını yakalamıştır.

Kızıltepe İlçesi 1416 km² alan ile Mardin ilinin en büyük ilçesidir. 2015 yılı TÜİK ADNSK'ya göre 237.694 ile en kalabalık ilçe nüfusuna sahiptir. İlçeler arasında 167,8 kişi/km² ile nüfus yoğunluğu en yüksek olan ilçedir, aynı zamanda Türkiye'deki nüfus yoğunluğundan yüksektir. İlçeler arasında Kızıltepe ve Nusaybin dışında Ticaret ve Sanayi Odası bulunmamaktadır.

2.3. KIZILTEPE TİCARET VE SANAYİ ODASI'NIN TARİHÇESİ

Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak. Mensuplarının birbiriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere 5590 sayılı kanun kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 27.02.1991 Tarih ve 1991/21 sayılı onayı ile Mardin Ticaret ve Sanayi Odasından nakil edilen 792 üye ile Mardin yolu üzeri No: 29 /2 de "Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası" olarak kurulmuştur. 3 personeli ile hizmet vermeye başlamış olup, odanın ilk Meclis Başkanı Sayın Fuat ÇELEBİOĞLU, ilk Yönetim Kurulu Başkanı ise Sayın Mahmut DÜNDAR' ır.

29.03.2003 yılında yine Mardin yolu üzeri Ercan İşhanı Kat 3 no:8-9 numaralı her biri 90 m² iki büro satın alınmış olup, bilgisayar alt yapısı ile donatılmış bir hizmet binası ile üyelerimize hizmet verilmiştir. Yine 28.05.2009 tarihinde Yeni Mah. Kasaplar Çarşısı DüNDARlar İşhanı Toprak Blok kat:2 de bulunan 3 adet büro satın alınmıştır. Yaklaşık her büronun 145 m²'lik bir alana sahip olup Toplam 430 m² yeni bir işyeri satın alınarak gerekli tüm altyapıları günün koşullarına göre son teknoloji ile donatılmış olup, 2009 Mayıs ayından itibaren üyelerimizin hizmetine sunulmuştur.

2.4. KIZILTEPE TİCARET VE SANAYİ ODASI ÜYELERİ TİCARİ VERİLERİ

Üye Faaliyet Gruplandırması*		
Meslek Komiteleri	Nace Adı	Üye Sayısı
01. MESLEK KOMİTE	Tarım Ve Hayvancılık Meslek Grubu	892
02. MESLEK KOMİTE	Gıda Meslek Grubu	258
03. MESLEK KOMİTE	Maden, Petrol, İmalat Meslek Grubu	352
04. MESLEK KOMİTE	İnşaat, İnşaat Malzemeleri Ve Mühendislik Meslek Grubu	1094
05. MESLEK KOMİTE	Otomotiv Meslek Grubu	384
06. MESLEK KOMİTE	Dayanıklı Tüketim Malları, Tekstil ve Yeni Mallar Meslek Grubu	293
07. MESLEK KOMİTE	Ulaştırma Meslek Grubu	986
08. MESLEK KOMİTE	Hizmetler Meslek Grubu	326
	Toplam Üye Sayısı	4585

*Faal ve Askıdaki üyelere göre yapılmıştır.

2.5. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALIZI

Kızıltepe Ticaret Ve Sanayi Odası ve üst birlik olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni tanımlayan 18.05.2004 tarihli 5174 sayılı Kanunun 4. maddesinde odalar şöyle tanımlanmaktadır.

“Üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.”

Bu çerçevede Kızıltepe Ticaret Ve Sanayi Odası'nın stratejik planının temel dayanağını 2010 tarihi itibarıyla güncelleştirilmiş “Odalar ve Borsalar için Akreditasyon Kılavuzu” ve ekleri oluşturmaktadır. Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası'nın Stratejik Planını değerlendirecek olan kurum ise üst birlik olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği organı

Akreditasyon Kurulu'dur.

2.6. GÖREVLERİMİZ

Odamızın Başlıca Görevleri Şunlardır;

- Meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine çalışmak.
- Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, ilgili kanunlar çerçevesinde resmî makamlarca istenecek bilgileri vermek ve özellikle üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri her çeşit bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol gösterecek girişimlerde bulunmak, bu konularda gerekli alt yapıyı kurmak ve işletmek.
- Ticaret ve sanayiye ait her türlü incelemeleri yapmak, bölgeleri içindeki iktisadî, ticarî ve sınaî faaliyetlere ait endeks ve istatistikleri tutmak, başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını takip ve kaydetmek ve bunları uygun vasıtalarla yaymak.
- Kanunun 26. maddesindeki belgeleri düzenlemek ve onaylamak.
- Meslek faaliyetlerine ait konularda resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamının veya bir kesiminin meslekî menfaati olduğu takdirde meclis kararı ile bu üyeleri adına veya kendi adına dava açmak.

- Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilân etmek.
- Üyeleri tarafından uyulması zorunlu meslekî karar almak.
- Yurt içi ve yurt dışı fuar ve sergilere katılmak.
- Gerektiğinde 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun 125 inci maddesinde sayılan mal ve hizmetlerin azamî fiyat tarifelerini, kendi üyeleri için, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak tespit etmek ve onaylamak.
- Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.
- Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları Birliğe talep halinde bildirmek.
- Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde Ticaret Ve Sanayi Odaları tevdii halinde bu işleri yürütmek.
- Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri sağlamak.
- Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak.
- Üyeleri hakkındaki tüketici şikâyetlerini incelemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda diğer faaliyetlerde bulunmak.
- Ticaret ve sanayi Ticaret Ve Sanayi Odamızın, Ticaret Ve Sanayi Odamızınlar ayrı olan illerde ise sanayi Ticaret Ve Sanayi Odamızın sanayiciler için kapasite raporları düzenlemek.
- Ticaret Ve Sanayi Odamızınlar, bunlardan başka mevzuat hükümleri çerçevesinde;
- Ticaret mallarının niteliklerinin belirlenmesine yönelik laboratuvarlar kurmak veya bunlara iştirak etmek, uluslararası kalibrasyon, test ölçme lâboratuvarı kurmak veya iştirak etmek, belgelendirme hizmetleri sunmak,
- Milli Eğitim Bakanlığının izin ve denetiminde ticaret, denizcilik ve sanayi ile ilgili kursları açmak, açılan kurslara yardımda bulunmak, yurt içinde ve dışında ihtiyaç duyulan alanlar için öğrenci okutmak ve stajyer bulundurmak; meslekî ve teknik eğitim ve öğretimi geliştirme ve yönlendirme çalışmaları yapmak, kendi üyelerinin işyerleriyle sınırlı olmak üzere, 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu kapsamına alınmamış meslek dallarında bu uygulamaya ilişkin belgeleri düzenlemek,
- İlgililerin talebi halinde, ticarî ve sınaî ihtilaflarda hakem olmak, tahkim kurulları oluşturmak,
- Açılmış veya açılacak olan sergiler, panayırılar, umumi mağazalar, depolar, müzeler ve kütüphanelere katılmak,
- Yetkili bakanlıkça uygun görülen alanlarda sanayi siteleri, endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, teknoparklar, teknoloji merkezleri kurmak ve yönetmek; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu çerçevesinde serbest bölge kurucu ve işleticisi veya işleticisi olmak, antrepo işletmek ve fuar alanları, kongre merkezleri ile ticaret merkezleri kurmak, işletmek veya kurulmuş olanlara iştirak etmek, görevlerini de yaparlar.

2.7. VERDİĞİMİZ HİZMETLER

Odamızca düzenlenen veya onaylanan belgeler ile verilen hizmetler şunlardır:

1. Fatura suretlerinin onayı.
2. Rayiç fiyatların onayı.
3. Ticarî ve sınaî eşya numunelerinin vasıflarının onayı.
4. Bilirkişi ve eksper raporları ile kapasite raporları.
5. Kefaletname ve taahhütnamelerde yazılı imza sahiplerinin odalardaki sicil durumunu gösteren onay ve şerhler.
6. Sınaî ve ticarî mahiyette belgeler.
7. Ticarî kefalet onayları.
8. Tahsis ve sarfiyat belgeleri.
9. ı) Kalite, yeterlik ve numune belgeleri.
10. Yerli malı belgeleri.
11. Kayıtlı üyelerin tatbik imzalarının onayı.
12. Oda mensuplarına ait kayıt ve sicil suretleri ve üye kimlikleri.
13. Ticarî itibar şahadetnamesi mahiyetinde olmamak üzere, üyelerinin gizli olmayan sicilleri hakkında yazılı veya sözlü sorulara cevaplar.
14. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 22 nci maddesi gereğince verilen iş makineleri tescil belgesi.
15. TIR karneleri, ATA, A.TR ve EUR.1 dolaşım belgeleri, menşe şahadetnameleri ve EAN - UCC çizgi kod işlemleri, mal ve hizmetlerin uluslararası ticaretindeki beyanname, vesika ve benzeri belgeler.
16. Mücbir sebep belgeleri.
17. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi suretleri.
18. Türk veya yabancı bayraklı gemilere verilecek genel ve uluslararası sektörel hizmetler.
19. Ticaret sicili hizmetleri.
20. Ticarî ve sınaî mahiyette diğer her türlü belge ve bilgiler ile hizmetler.

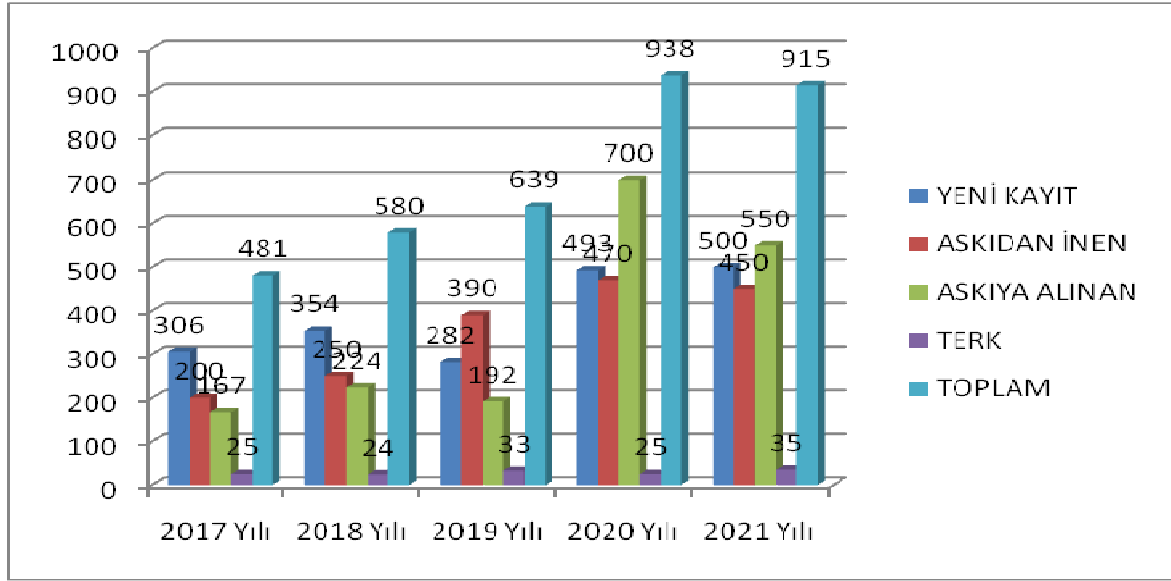
3. KIZILTEPE TİCARİ HAYATI VE ÜRETİM

3.1 TİCARET VE SANAYİ VERİLERİ

Kızıltepe ilçesinde faaliyet gösteren işletmelerin Kızıltepe Ticaret Ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre ticaret ve sanayi alanında faaliyet gösteren üyelerinin dağılımı aşağıdadır.

ÜYE KAYIT DURUMLARI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	DEĞİŞİM %'si
YENİ KAYIT	306	354	282	493	500	1,4%
ASKIDAN İNEN	200	250	390	470	450	-4,3%
ASKIYA ALINAN	167	224	192	700	550	-21,4%
TERK	25	24	33	25	35	40,0%
TOPLAM	481	580	639	938	915	-2,5%

Kaynak: Kızıltepe TSO

Oda verilerine göre 2017 ile 2021 yılları karşılaştırıldığında 2020 yılında askıya alınan üye sayısı 700 iken bu sayı 2021 yılında %21 lik bir azalma ile 550 üyeye gerilemiştir.

Tekrar faaliyete başlayan üye sayısı ise 2020 yılında 470 den 2021 yılında 450 ye ulaşmıştır.

Yeni işyeri kuran üye sayısı ise %1,4 lük bir artış göstererek 2021 yılında 500 e ulaşmıştır.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

3.1.1 Ticaret Potansiyeli

Kızıltepe ilçesinde faaliyet gösteren işletmelerin Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre sektörel ve statüye göre aktif olan üye dağılımı aşağıdadır.

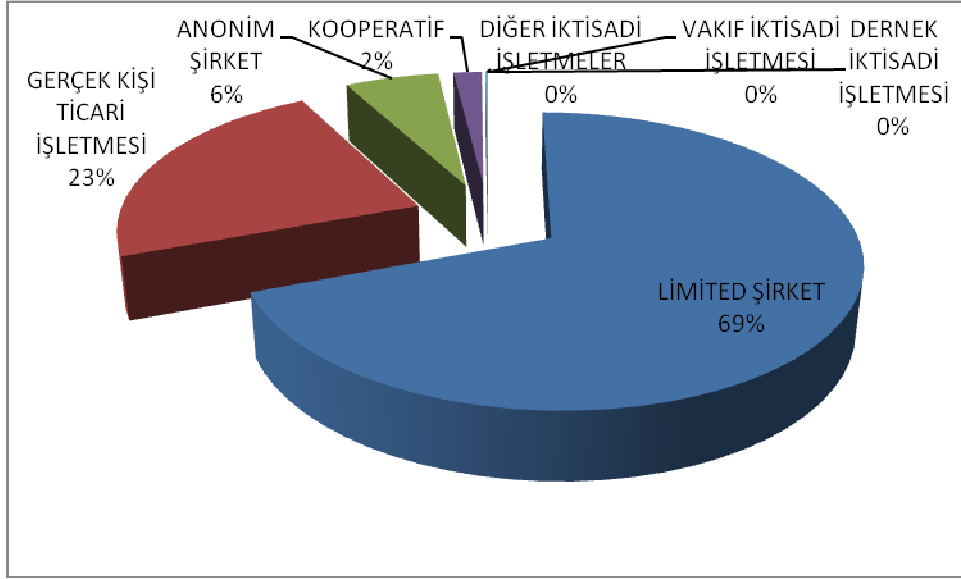
DERECELERİNE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	DEĞİŞİM %'si
1.Derece	3085	3419	3697	4185	4693	12,1%
2.Derece	12	12	12	12	13	8,3%
3. Derece	51	51	51	51	51	0,0%
4.Derece	292	292	292	292	293	0,3%
5.Derece	687	728	749	774	805	4,0%
6. Derece	355	355	355	355	355	0,0%
TOPLAM	4482	4857	5156	5669	6210	9,5%

Kaynak: Kızıltepe TSO

Yukarıdaki verilere göre 2021 yılında %12,1 oranında bir artışla 1. derece şirket sayısında artış görülmektedir. İkinci sayısal artış gösteren %8 ile 2. Derece ve %4 oranında bir artışla 5. Derece şirket kurulumunda artış görülmektedir.

STATÜYE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	DEĞİŞİM %'si
LİMİTED ŞİRKET	2775	3092	3355	3826	4307	12,6%
GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	1313	1354	1375	1397	1421	1,7%
ANONİM ŞİRKET	293	313	327	345	371	7,5%
KOOPERATİF	99	100	101	103	112	8,7%
DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	8	8	8	8	8	0,0%
DERNEK İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	0	0	0	0	-
VAKIF İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	0	0	0	0	-
TOPLAM	4488	4867	5166	5679	6219	9,5%

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Yukarıdaki verilere göre 2021 yılında önceki yıla oranla %12,6 oranında bir artışla limited şirket kuruluşu 4307 ye çıkarken, bu sayı kooperatifler açısından %8,7 lik bir artışla 112 ye ulaşmıştır.

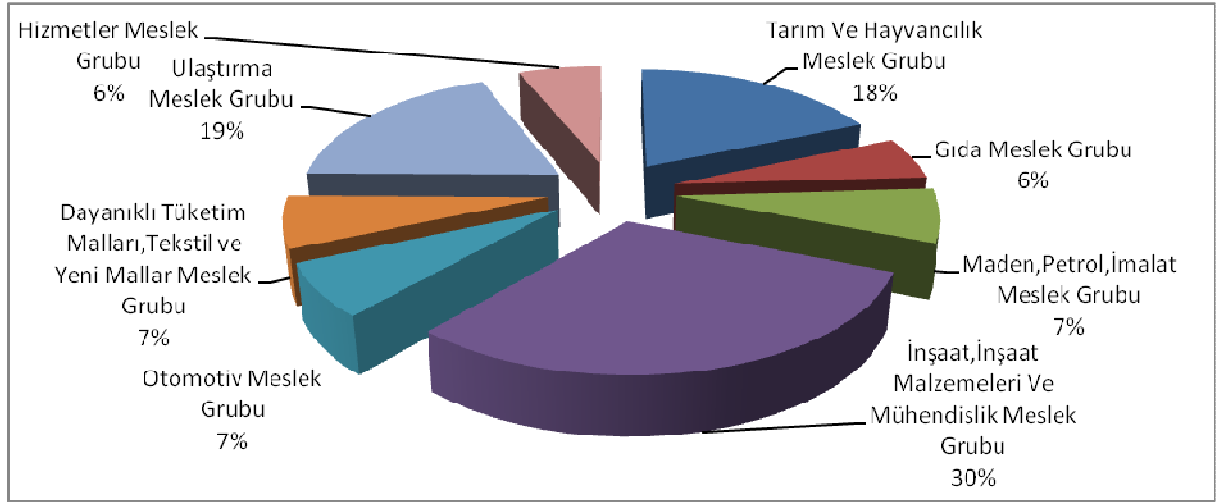
Oda üye dağılımı statüye göre; %69 Limited Şirket, %23'ü nü gerçek kişi, %6'sını ise anonim şirketten oluşmaktadır.

3.1.2 Sektörel (Meslek Gruplarına Göre) Bazda Faal ve Gayri Faal İşletme Sayısı

Meslek Grubu	Faaliyet Alanları	Gerçek Kişi					Tüzel Kişi					Toplam
		2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	
01. MESLEK GRUBU	Tarım Ve Hayvancılık	232	235	238	242	245	616	648	699	800	902	4857
02. MESLEK GRUBU	Gıda	49	50	52	52	54	200	214	229	259	303	1462
03. MESLEK GRUBU	Maden,Petrol,İmalat	68	68	69	69	70	245	260	283	323	387	1842
04. MESLEK GRUBU	İnşaat,İnşaat Malzemeleri Ve Mühendislik	635	662	671	683	697	731	902	957	1010	1060	8008
05. MESLEK GRUBU	Otomotiv	64	64	65	65	67	236	253	274	337	395	1820
06. MESLEK GRUBU	Dayanıklı Tüketim Malları,Tekstil ve Yeni Mallar	75	80	82	84	84	245	255	266	293	319	1783
07. MESLEK GRUBU	Ulaştırma	121	121	121	121	123	676	741	817	963	1101	4905
08. MESLEK GRUBU	Hizmetler	68	72	75	79	79	210	220	243	272	302	1620
	Toplam	1312	1352	1373	1395	1419	3159	3493	3768	4257	4769	26297

Not: Bu sayılar faal, askı, tasfiye üye sayılarının toplam sayısıdır. Kaynak Kızıltepe TSO

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

Üyelerin faaliyet gösterdiği alanlara bakıldığında;

4. Meslek Grubu İnşaat, İnşaat Malzemeleri Ve Mühendislik işi ile uğraşan üye sayısı %30, 7. Meslek grubunda olan Ulaştırma ile uğraşan üyeler üyelerin %19'unu, 1. Meslek grubu olan Tarımsal Ticareti ile uğraşan üyeler toplam üyelerin %18' ini oluşturmaktadır. Tekstil ve Dayanıklı Tüketim alları ise %7oranında iken gıda meslek grubu üyelerinin oranı %6 düzeyindedir.

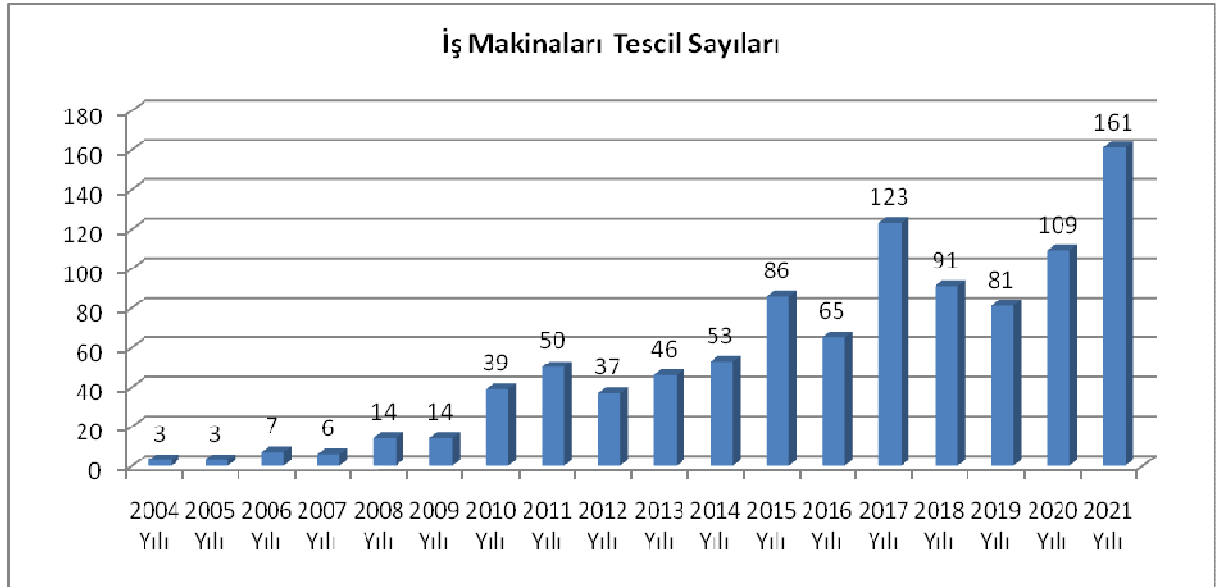
3.2 TİCARET SİCİL BİRİMİ PERFORMANSI

KTSO TİCARET SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ VERİLEN HİZMET SAYISI					
VERİLEN HİZMET ADI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı
YENİ KAYIT	306	354	282	493	500
DEĞİŞİKLİK TESCİLİ	576	529	596	619	677
TERKİN TESCİLİ	25	24	33	25	35
Toplam	907	907	911	1137	1212

Odamız Ticaret Sicil birimi tarafından verilen belgelere ilişkin tablo yukarıda verilmiştir. Yeni kayıt ve değişiklik tescili ile ilgili hizmetler sürekli artarken son beş yılda terkin tescil hizmeti sayısı ise aynı oranlarda bir artış yerine durağan bir seyir izlemektedir.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

İŞ MAKİNELERİ TESCİL BİLGİLERİ			
Yıllar	Adet	Yıllar	Adet
1997 Yılı	1	2010 Yılı	39
1998 Yılı	-	2011 Yılı	50
1999 Yılı	3	2012 Yılı	37
2000 Yılı	1	2013 Yılı	46
2001 Yılı	3	2014 Yılı	53
2002 Yılı	2	2015 Yılı	86
2003 Yılı	-	2016 Yılı	65
2004 Yılı	3	2017 Yılı	123
2005 Yılı	3	2018 Yılı	91
2006 Yılı	7	2019 Yılı	81
2007 Yılı	6	2020 Yılı	109
2008 Yılı	14	2021 Yılı	161
2009 Yılı	14		

Odamız son 5 yıl İş Makineleri Tescil Bilgileri yukarıda verilmiştir. 2021 yılında iş makinesi sayısı 161 ile son 12 yılın en yüksek seviyesine ulaştığını görülmektedir.

Kızıltepe TSO Ekonomik İstatistikleri Raporu

3.3 ODA BİRİMLERİ BELGE PERFORMANSI (ADET)

KTSO VERİLEN EVRAK HİZMET SAYISI

VERİLEN EVRAK HİZMET ADI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	Toplam
Faaliyet Belgesi	2100	2150	2200	2429	2890	11769
Oda Kayıt Sicil Sureti	2050	2100	2150	2349	2732	11381
İhale Durum Belgesi	45	45	50	50	73	263
Yerli Malı Belgesi	1	1	2	3	2	9
Kapasite Suret Tasdiki	90	84	85	87	99	445
İş Makinesi Tescil	23	26	32	40	81	202
Fiili Tüketim Ve Bilirkişi Ve Ekspert Raporları	10	15	12	10	20	67
Ticaret Sicil Gazetesi Oda Onayı	900	1000	1500	2000	2500	7900
Toplam	5219	5421	6031	6968	8397	32036

Oda sicil birimlerinin verdi hizmetlerin son 5 yıllık verimli yukarıdaki gibidir. Kapasite suret tasdiki dışındaki tüm verilen belgelerin oransal olarak bir artışı söz konusudur.

DIŞ TİCARET BELGELERİ	
Yıllar	Menşe şahadetnamesi, dolaşım belgesi ve diğer ihracat belgeleri onay sayısı
2019 Yılı	412
2020 Yılı	458
2021 yılı	392

Odamız tarafından verilen dış ticaret belgelerine ilişkin belgelere ait 3 yıllık veriler yukarıdaki tabloda verilmiştir.

Kapasite Raporu Toplam Aktif	177
-------------------------------------	------------

Odamızın kurduğu günden bu yana aktif olan kapasite raporu sayısı 2021 itibarı ile 177 adet işletmeye aittir.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası 2017-2021 yılları arası verileri esas alınarak hazırlanmış olan bu ekonomik veriler ile Kızıltepe'nin Ticaret ve Sanayi durumu potansiyelini gösteren bir derlemedir.

Yalın hali ile Kızıltepe'nin ekonomik konumlanışı ve göstergeleri için bir referans düzeyindedir. Ancak bu rapor verileri TSO tarafından yapılan işlemleri kapsadığı ve sadece kayda geçen verileri yansıttığı unutulmamalıdır.

Özellikle 2020 yılı Mart ayından sonra tüm dünyayı tehdit eden Covid 19 pandemisinin etkileri bu raporda göz önüne alınmamış ve değerlendirilmemiştir.

Benzer çalışma yapıldığında Pandeminin etkileri üzerinde durulabilecek veriler içerdiği için bu rapor göstergeleri referans alınabilir.

İlçemiz düzeyinde somut verilerin derlenmesi ile hazırladığımız bu ekonomik göstergelerin Kızıltepe' ticaret ve sanayi alanı gelişimine katkı sağlamasını umuyor, tüm üyelerimize ticari hayatında başarılar diliyoruz.